

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

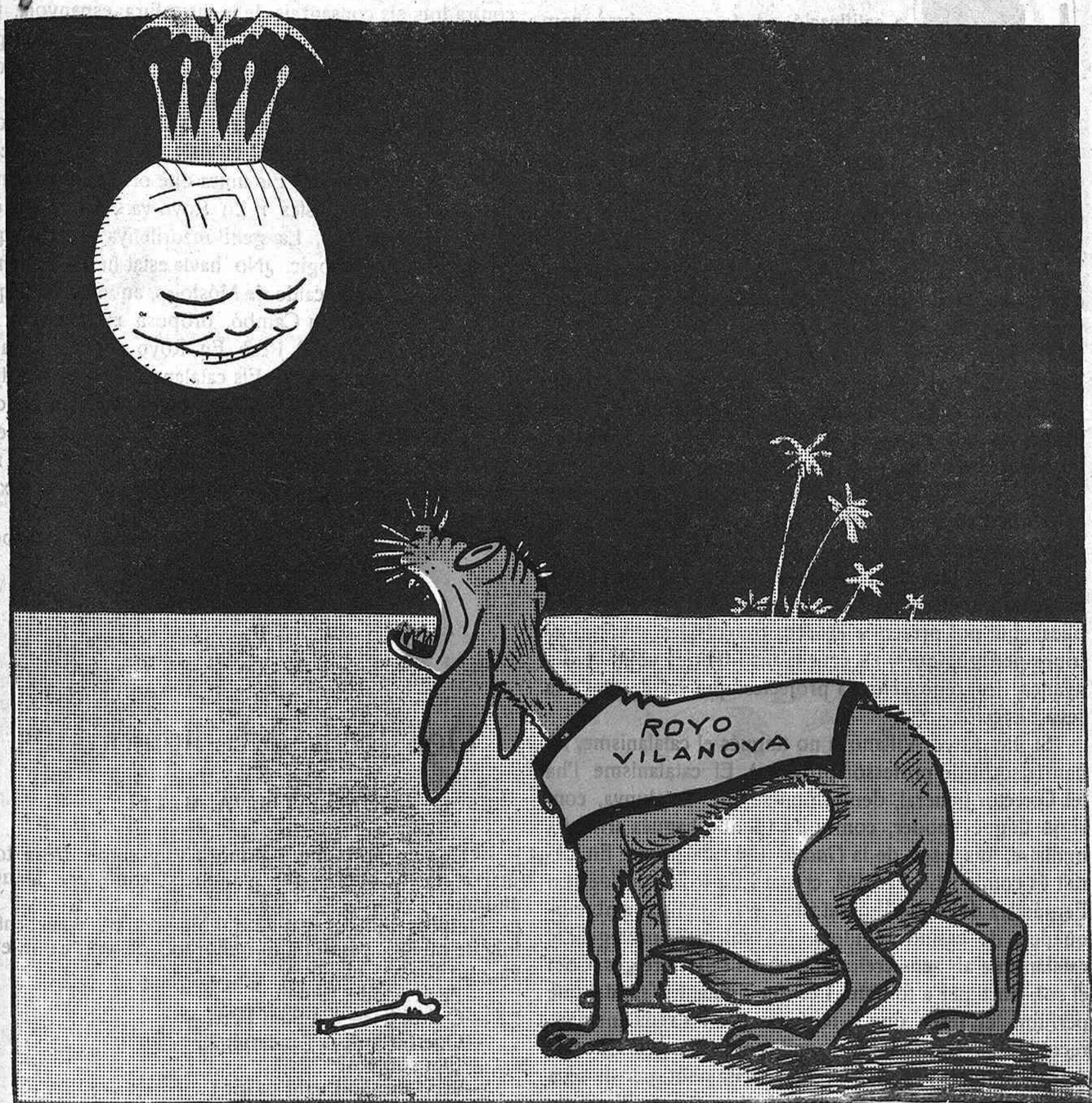
Núm. 1986 ————— Any XXXIX

BARCELONA 19 DE GENER DE 1917

PERIÓDIC HUMORÍSTIC IL·LUSTRAT

10 cèntims ————— Atrassats: 20

ELS LLADRUCS DEL ANTICATALANISME

La Lluna.—Si vols res, puja aquí dalt.

Però fa uns quants dies que en el convent intel·lectual del carrer de la Canuda, en aquesta mena de Casa de la Trapa per a la lectura, s'és trencat el silenci, se senten veus agitadaes, chors escandalosos, diàlegs intemperants, com si les turbulencies del món haguessin arribat an aquella reposada casa.

Un dia sentíem des de'l jardí la veu irada del doctor Murúa, germanòfil acreditat. El doctor Murúa parlava de la pau al seu interlocutor.

—Ha visto usted esos hijos de tal que no aceptan la paz? Son unos canallas, unos malvados...

La veu doctoral creixia implacable, però en la saleta del costat s'hi trobava llegint els seus diaris l'Oriol Martorell. Cremat per les imprecacions que escoltava, s'aixecà nirviós. Mes, com respondre, si es trobava sol? ¿Amb qui enraonar a crits responent als insults que rebien els al·liats amb altres que ell dedicaria als «boches»? L'Oriol Martorell es decidí i cridà a un mosso:

—Escolti, ha llegit vostè la resposta dels al·liats a l'Alemanya?

El mosso restà astorat:

—Jo, senyor Martorell...

—No l'heu llegida? Doncs jo sí. Així, així es respòn an aquests brètols. Perquè són uns brètols, uns barbres, uns males entranyes...

La veu de L'Oriol Martorell ressonava com un clarí. La veu del doctor Murúa es trencà sobtadament i un silenci neutral tornà a fer-se damunt d'aquells apacibles ateneístes esvalotats.

Als pocs dies l'Emilià Iglesias trobava a l'Ateneu an En Brossa.

—Vostè ha dit que jo havia delatat an En Ferrer?

—Sí senyor.

—Doncs és un calumniador.

—I vostè un... (aquí una paraula molt forta).

—I vostè un impostor!

—I vostè un... (aquí una altra paraula molt més forta).

Els allunyaren. En Brossa redreçava el seu cap de moro orgullosament. Ell ja no era a l'Ateneu, sinó a la Convenció francesa, o al parlament de Londres, o a la Duma, o al menys al Congrés.

Un devot de la cortesia

Fa dies, fins fa setmanes, que no veiem en cap dels llocs on l'acostumavem a veure, al nostre estimat amic i publicista don Santiago Valentí i Camp.

Després de mil suposicions i altres tantes preguntes encaminades a saber el refugi d'En Valentí, hem averiguat que viu fa tres mesos a Terrassa, preparant una documentadíssima historia de la vella i industrial Egara.

Això, fins aquí, no tindria res de particular, però hem averiguat al mateix temps que l'il·lustre futur historiador viu a La Jaratà, o sigui a casa del diputat provincial senyor Jaratà, tractat a cos d'historiador i fent us pràctic del llinatge del seu anfitrió, a canvi d'haver de passar el rosari cada nit amb la familia.

Made in Germany

En els telegrams es parla amb insistencia d'En Soriano rebutjat per germanòfil pels altres republicans reunits per a fer un homenatge an En Joffre. *El Diluvio* l'embesteix, i *El Poble*, atacat d'una neutralitat i d'una unitat moral d'Europa sospitoses, el defensa. Però tothom

—Ho sento, però demà no podré venir al despatx, perquè se m'ha mort una tia...

—Renoi, quin carrabiner, el seu avil... va tenir moltes filles!...

—Vols dir que are és segur que arriba?...

—Verás, Mónica, por si viene o por si no, más vale estar prevenidos.

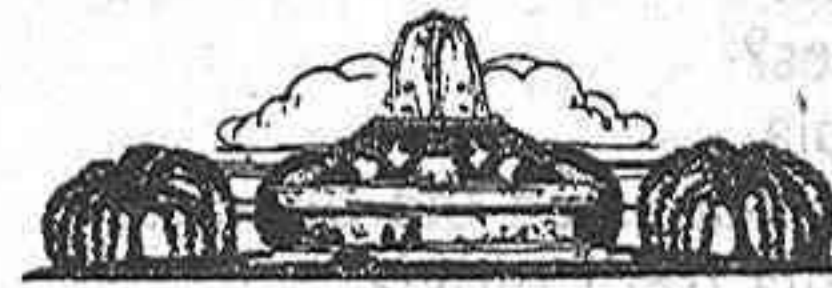
—S'ha embrutat a les calces, Komandant.
—Que'l rentin, i que torni a les trinxeres.

parla d'una vaga manera, i per a que ningú dubti de les informacions d'aquests «Caus d'orella», oferim a *El Diluvio* i a *El Poble* una escena.

Els alemanys s'havien proposat adquirir un diari republicà. Tantejaren *España Nueva* i es va convenir una entrevista amb En Soriano. Aquest, que no és germanòfil però que és un home pràctic, començà a ponderar l'influència del diari i sobre tot el seu tiratge. La subvenció, per lo tant, havia d'ésser crescuda.

Els alemanys, que sabien perfectament el tiratge, restaren una mica sorpresos, però ¿com desmentir al gerent d'*España Nueva*? Quan ell ho deia... I tranzigiren amb el tiratge i la subvenció, però imposant dues condicions: que l'administració els hi seria entregada i que En Soriano seguiria figurant en la capsalera com a gerent, mes sense poder escriure res sobre la guerra. Per això quan te de dir alguna cosa es fa entreviuar.

En Soriano ja està penedit—i tant debò s'enpenedeixi del tot, perquè En Soriano és simpàtic *malgré tout*—i el verdader gerent d'*España Nueva* és el senyor X., nebot d'En Cobián i advocat dels Manesmann.

El nou amic

M'he llevat, m'he rentat i com que feia fret—després d'esmorzar—m'he posat l'abric al sortir de casa.

Carai! si feia fret. D'una esgarrapada m'he ensorrat el berret fins a les celles i després les mans a les butxaques. Servidor, quan té fret, es fica les mans a les butxaques; no creu en l'eficàcia defensiva de les quiroteques contra la temperatura.

Perfectament, doncs, sí, m'he ficat les mans a les butxaques i m'han picat a l'esquerra. I aral què és això? qui s'atreveix a mocegar en els fornals de llana dolça?

He tornat a ficar la mà i he tret un pardalàs, amb un bec groc!... amb una plomigalla estarrufada!... Bon exemplar, visca Déu!

—Què fas aquí, poca-vergonyal

—Bon greu em sab, però com a fer no hi faig res, feia.

—I què feies?

—Dormir, últimament res més que dormir.

—I abans?

—Que em deixaràs anar si t'endevino què t'emportes cada dematí?

—No.

—Mira que no m'he cagat; paraula.

—Vaja, et deixaré anar. Dignes què m'emporto cada dematí de casa?

—Un llonguet.

—Endevinada. I ara, veiam: Com ho has sabut?

—Perquè m'he menjat les molles.

—Ah, gran lladre! Per lo que encertares guanyares ta llibertat, mes per ton furt restaràs empresonat.

—Això és arbitrari!

—Que eren teves les molles?

—Reconec que no, però Déu alimenta als pardals i demés volàtils.

—Ven?... Ja surt la primera estrella... ¿sab com se diu?...
—No, pobre de mi!... Si no hi vaig mai, als cafès-concerts,

—Déu? Perfectament. Jo no.
 —Que no ha robat mai cap raïm, cap figa o cap préssec, vostè?
 —Reconec que sí, melons i tot.
 —Doncs apliqui's el quiento i no sigui inquisidor.
 —Escolta, escolta. Passem per les molles. (Déu alimenta als ocells i als bordegaços, lladres de fruita) però i l'allanamiento de morada? No em negaràs que en aquesta ocasió hi ha hagut allanamiento. Això ja no és furt, és robo.
 —Es que jo no anava per a menjar, anava per a dormir i escalfar-me.
 —I do?
 —L'ocasió fa el lladre.
 —Moixó, no et deixaré pas anar. Ara mateix vaig a comprar-te una gabia.
 —No em fumis! Ara que he trobat la manera de menjar molles i dormir calent... ara em robes la llibertat? Inquisidor! Lliberal!
 —Calma. Ets el meu presoner; però, fem tractes. Escolta i respón.
 —Fem tractes.
 —On dormies?
 —A la Rambla.
 —Per què et ficares en ma butxaca?
 —Perquè tenia fret i plovia.
 —Per què et menjares les molles?
 —Perquè tenia gana.
 —M'has mort. La raó és teva. Vés-te'n, si vols, disposa de la butxaca.
 —Mercès; mentres no arribi el bon temps, cada nit vindré a dormir. Deixa'm molles.
 —Escolta, tu, ehl No vinguis gaire tard.

MONI

«REFECTORIUM»

En el cor de Barcelona s'ha obert al vici dels goluts, un hostel plè d'originalitat i de bon gust, una taverna artística de les que fan honor a una gran ciutat. Hostaler i taverner, que podríem sintetitzar en les amables persones d'En Vilalta i d'En Regàs, ens coneixen la flaca, i ens han convidat gentilment al acte de inauguració. Nosaltres, és clar, no hi hem fet falta; no volem ésser mai desagrats a tan fines atencions.

Passat el gran portal que dona a la Rambla, i llegida la làpida que ha de immortalitzar an En Peius tant com els seus «Cent Conceyls», làpida on s'hi relata la llegenda de la falsa abadia que s'és tornada antre de pecat, ens sentim pecadors i tirem endavant. Ens obren una reixa que té bastant caràcter, baixem uns quants graons, no tants com els que's necessiten per a baixar a la cripta d'En Gaudi, ens entrabanquem amb la pica de l'aigua beneïta que veiem que ningú fa servir perquè tothom va per vi, no pas per aigua, i ens trobem a baix transportats com per art d'encantament en un lloc de respecte i de beatitut; a un costat una capella jubilada, al davant el celler abundós d'una vella masia. Llegim els lletrers de les botes: de «Mar-

LA MODA NOVA

—Ah, vosaltres voleu portar bastó?... Està bé, Dons jo d'aquí endevant portaré sabre.

quès de Riscal» per amunt, demaneu. Allí un hom, pecador i creient a la vegada, ja titubeja; no sab què fer, si agenollar-se davant l'altar o davant d'un barril; si resar un Pare-nostre o assure's-hi; si pregar o demanar beguda.

Ens conviden a passar avall, i passem. Però allò no és un passar, allò és un endinzar-se eternament per sales i més sales de tots estils i categories. Allí quadres de tots els temps. «No cerqueu autenticitats, ni busqueu firmes, sinó mireu el cop d'efecte», ens diu En «Picarol», que els ha venut a l'amo de la casa; allí bancs i cadires i plats i retauls i llumaneres de totes les èpoques. Atravessem una il·lusió de pati amb surtidor, i ens trobem amb una sala a la moderna: el menjador dels dotze: aquí s'hi faràn àpats de dotze persones, dotze plats, dotze pessetets Que'ns hi apuntin!—pensem nosaltres, i seguim enllà; fem un xop a la sala romànica, ens encantem amb les de Renaixement i amb la Catalana del segle XVIII, i finalment arribem al gran saló gòtic, al saló de la llar, propi per a banquets i festes, una espaiosa sala, on hi llueixen, entre dotzenes de trastos ben col·locats, les armes de «Don Quixot» i la bandera d'En Pompeyo Gener, dos anacronismes que semblen una ironia i que són realment una fatalitat.

I ja som allà on anavem; i com que coneixem que hi som, ens aturem. Prenem seient en una cadira de canonge davant d'una taula esplèndidament parada, i esperem que ens serveixin. No ens jeren esperar gaire, i això que lo que'ns varen donar feia de bon esperar. No us penseu que ara us anem a esbrinar per peces menudes tot lo que'ns fou exquisidament servit pels bons frares del Refectori.

Som prou piadosos per a no voler-vos fer dentetes en dies de dejuni forçós com representen aqueixos temps tràgicament espanyols de manca de subsistències. Lo que si us volem dir, i no ens cansarem de repetir-vos-ho, és que la taverna artística d'En Regàs serà aviat aixoplug de tots els pelegrins de la terra, refugi de tots els assedegats d'esperit, i això de esperit prengueu vos-ho pel cantó que volgueu.

El pelegrí que això firma, rodamón empedernit i paladar delicat, ha parat en molts hostals de gran nomenada, i us jura pel sagrat bordó i per les petxines que duu a la esquena, us rejura amb les mans en creu damunt del pit que en aqueix Refectorium de la falsa abadia és on ha menjat més bona minestra, més ben servida i on ha fet tota mena de prudents libacions amb més comoditat i amb més temptacions de tornar-hi. Amén.

XARAU

Formalitat... lerrouxista o el timo pel procediment del concurs literari

Entre les «llumaneres» de menor quantia del partit de don Lacandro hi figura un aspirant a regidor, un tal Alvar Salvat de la «Fraternidad Republicana» del Poble Sec. Aquest senyor, fa més de dos anys que en nom de

l'Agrupació Republicana Radical de Naturals de la Província de Tarragona va organitzar un Concurs literari que devia celebrar-se a la Casa del Poble el dia 11 de febrer de 1915.

En son dia el jurat emeté el corresponent veredict —formaven dit jurat, entre altres, els senyors Puig de Asprer, i Ulled— però el dia 11 de febrer, al matí, aparegué al *Progreso* la nova de que per haver-se ausentat de Barcelona En Giner i En Lerroux se sospenia el repartiment de premis.

I lo bò és que han passat 23 mesos i la ordre de suspensió encara dura, resultant per lo tant, que els autors premiats no sols treballaren en va sinó que han sigut burlats de la manera més intolerable. Un cas igual no'l recordem.

Hi ha qui afirma que En Pich es va enfadar perquè van concedir 3 premis al tema per ell fixat i sols en volgué concedir un,—!! l'avarà povertà dei Pichi e Pont!! —i hi ha també qui assegura que lo de l'ofertament de premis no fou més que... un ofertament i, per lo tant, tot plegat una... filfa.

Recullim les queixes de bon nombre d'autors premiats... que encare no han vist el premi, i esperem que *El Progreso* digui quelcom sobre la conducta d'aquest don Alvaro... Salvat que no és certament cap *don Alvaro... de la fuerza del sino*.

TENU

2000

LA MODA NOVA

—No tinc inconvenient en casar-me amb la seva filla, però abans faci'm l'obsequi de fer-li deixar el bastó.

Un cau artístic. L'hostal-taverna "Refectorium"... Dominus tecum.

«L'home té necessitat d'anar begut e menjat...»
Per jó En Regás ha posat el «Refectorium».

«Diguinbo o no los rabins ja poden entrar a dins...»
que quan a dinre estaven com al cel vos trobareu.

«Diu que fa molt rapatani viure abaix d'un soterrani...»
En aquest de cau Regás, noi, que té l'hi trobarás!

«L'art, segons lo Veronés, o he és art o he no ho és...»
Doncs l'art d'aquest restaurant és un art esperrent.

«Benyfa la gent aquepla que s'afipa d'esceudeyla!...»
¡Pero ditxosa la tropa que a cau Regás menja sopa!

«Los sabis no estan segús de que els saucés mengessin l'hus...»
Si el l'hus d'aquí coneixien higofts s'en l'heparien.

TELÓ ENLAIRE

Francament, amics meus, és una cosa trista i ensopida, una tasca... diguem-ne poc agraïda haver de registrar les novetats d'una setmana... sense novetats. Es una feina que ni la de Penèlop, posem per feina inútil i cançonera, universalment admesa.

Un hom creuria en una mala estrugancia, en una *jetatura* o en mala pega si no veiés que hi ha una providència per a tot aquell que ha d'escriure setmanalment un *teló enlaire*. Aquesta vegada la providència ha sigut En Jaume Borrás acabat d'arribar *del moro*.

Es, doncs, una providència amb totes les circumstancies. Amb agalles, amb veu i amb pes. Ademés optimista i de bona fè. Just és retre-li homenatge i deixar que ompli avui el *teló*.

Som-hi, doncs, que una providència sempre porta un xic de pressa.

En *El Poble Català*—que està en un bé de Déu de revifalla—el conegut escriptor Casimiro Giral ha publicat una interviú tinguda amb l'aplaudit i no menys conegut actor Jaume Borrás.

Apart de coses purament personals esdevingudes a l'artista en sa darrera campanya, se recullen i afermen en aquesta interviú coses ben falagueres i encoratjadores pel teatre català. Lo que es deia d'una manera oficiosa i no assegurada, resta ara oficialment assegurat.

Podem, doncs, tenir la seguretat de que aviat s'estrenarà al «Novedades» la tragedia inèdita del gloriós Guimerà *Jesús que torna*, encarregant-se dels papers principals l'Enric i En Jaume Borrás que, després de molts anys, tornaràn a treballar plegats. Són suficients aquestes noves per a cantar, modestament el *sursum corda*. Per ara, i en lo que més interessava, aconfeixement tenim i de probables derivacions profitoses.

Es de creure, i ningú podrà posar-ho en dubte, que el nostre Don Angel—el gran Angel de Catalunya, com l'anomenà en Grasso—hi té en aquesta empresa posats tots sos entusiasmes i empenyada tota sa genialitat.

Es de suposar que, havent acceptat l'honorós encàrrec, els hi té també l'Enric Borrás; en lo que respecta a son germà Jaume, deixem-lo parlar a ell mateix:

«Si; crec que tornaràn les jornades de gloria pel nostre teatre. Com? De quina manera? No ho sé, no en sé res! El meu allunyament de tot aquest temps, m'impedeix conèixer aquelles petites coses que reflexen un estat d'opinió. No sé de cap projecte definitiu, de cap tentativa en vies de realització. Porto un optimisme de bona fè, espontani, sà. Un optimisme que és fè, una fè cega en la vitalitat del nostre teatre, per damunt de tots els contratemps, de totes les contrarietats. Catalunya, que és terra de vida, d'energies, de feconditat, no deixarà morir el seu teatre. Viurà, com viuràn a través del temps les obres dels nostres Soler, Maragall, Iglesias, Rusiñol, Pous i Pagés, Gual, Puig i Ferrater i tants altres. Viurà perquè les obres de l'Angel Guimerà són immortals...»

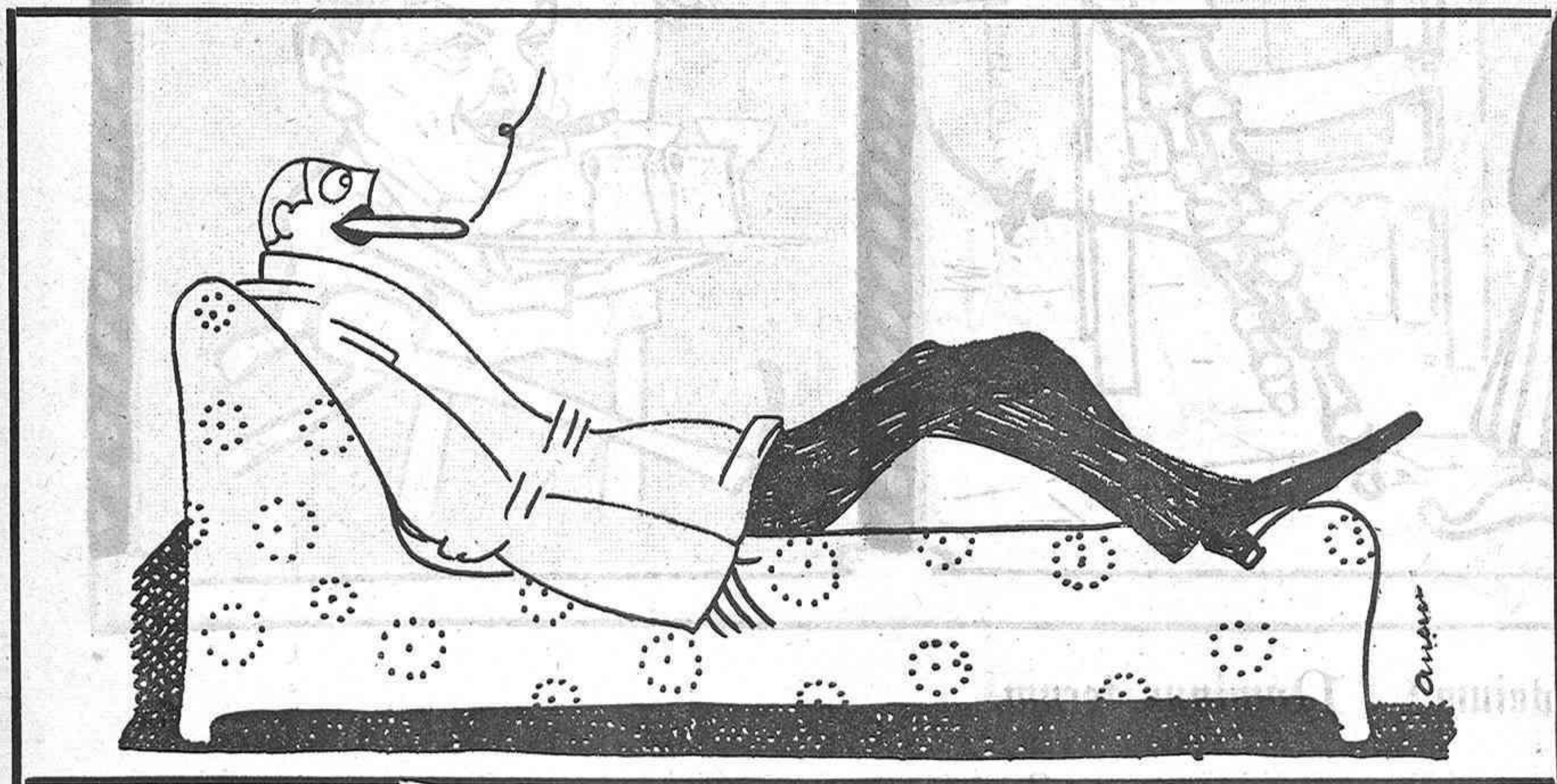
Si la meva modesta col·laboració en el *Jesús que torna*, al costat de la labor sempre admirable de l'Enric i la genialitat de l'obra com a escrita per En Guimerà, fós també un modest factor d'aquests preliminars de ressorgiment del nostre teatre, quin goig el meu! quina engruna de gloria per a a mí tant preuada!...»

Què tindria d'estrany que, encesa la fornall amb el foc sagrat de tant alts i valiosos entusiasmes poguessin forjar-se en ella els aconfeixements que han de donar solidesa, robustesa i força a l'edifici de la nostra escena.

Damunt d'aquesta pedra del *Jesús que torna* i del desprendiment entusiasta, ben acollit i secundat del benemèrit Anton Torrella, pot aixecar-se definitivament l'institució vital on se reflexen totes les energies de la raça.

Aixís, doncs, no es necessita molta imaginació—encara que En Giral ha donat proves de tenir-la fertillíssima—per a acabar, com acaba la seva interviú amb aquestes fulgurantes i enceses paraules, que són un augural clarí de victòria i que reproduim a continuació:

«Ens hem despedit de l'il·lustre actor de la nostra escena. Hem corregut a conjuminar aquestes ratlles. Aquí van. Van amb elles, la nostra confiança, la nostra fè, en el ressorgiment del nostre Teatre Nacional. L'optimisme sà, falaguer, d'En Jaume Borrás, s'ens és encomanat. No volem creure, com aquells que inconscientment tan mal fan al nostre teatre, que l'optimisme aplicat al Teatre Català sigui una bella mentida. No. L'optimisme no és aixecar-se alt, molt alt, perquè

—Fret?... No'm fa tant com diuen! Això és cosa dels pobres, que sempre exageren.

BÈLGICA

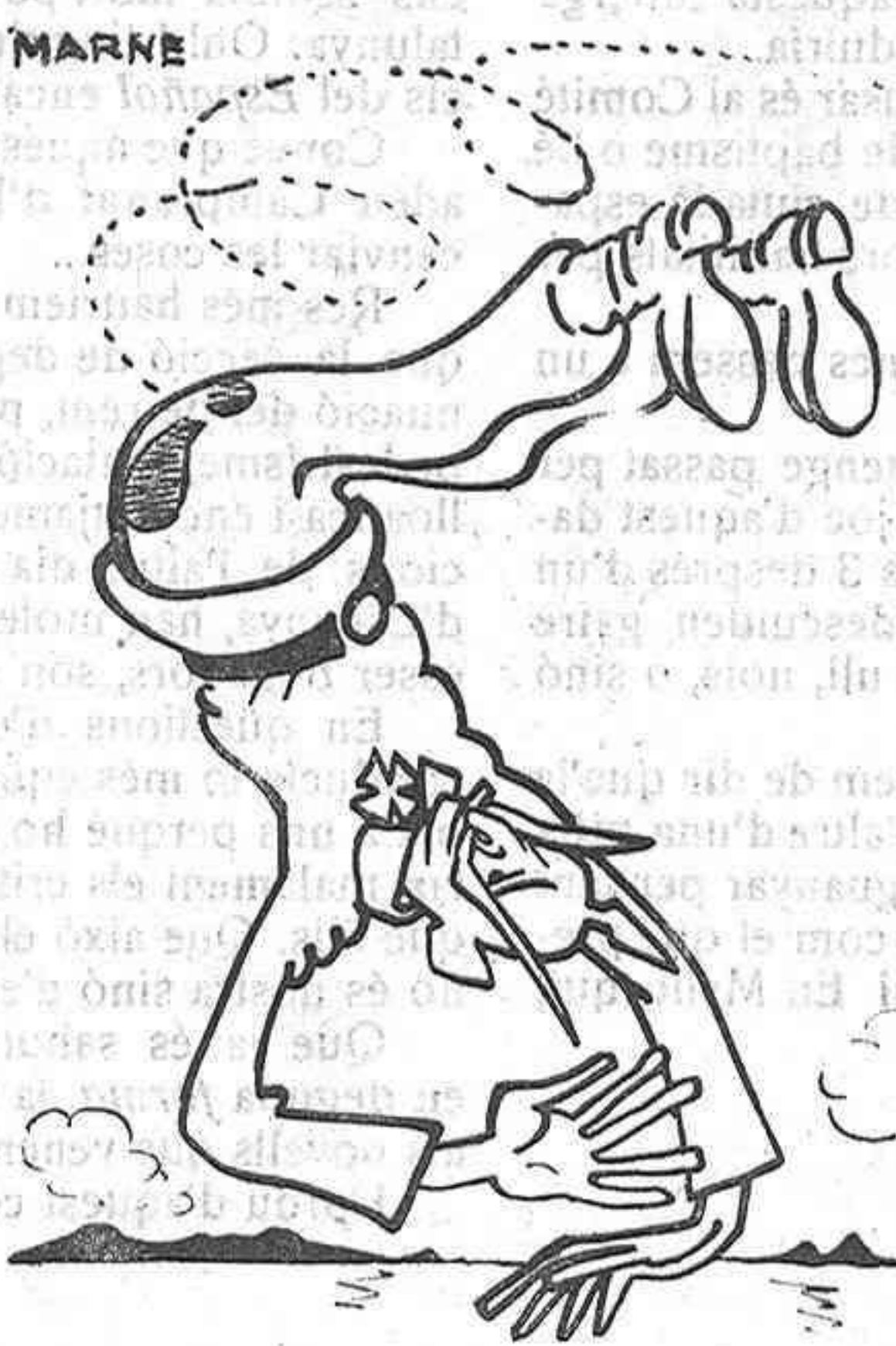
ELS TRES TOMS

MARNE

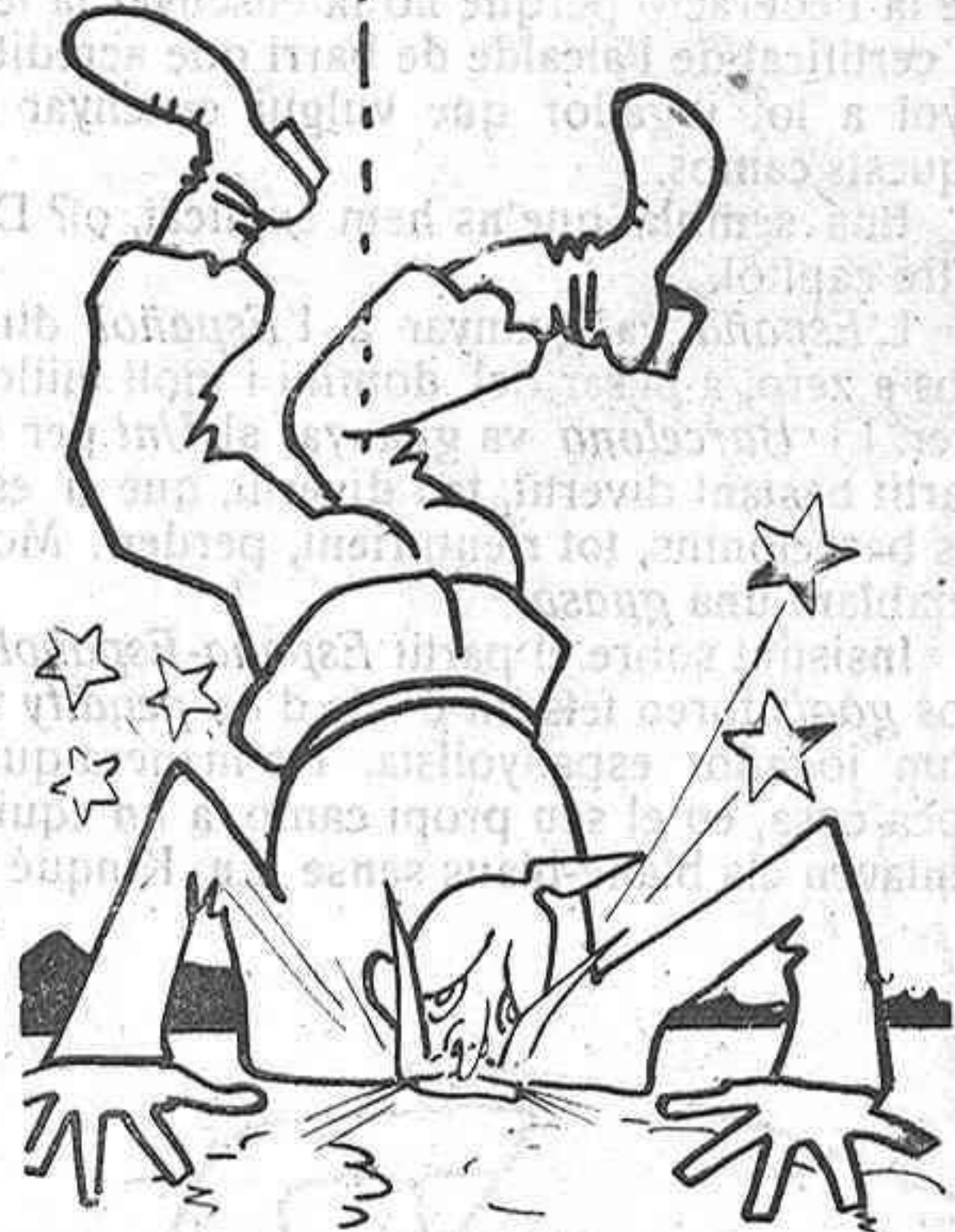
VERDUN

Primer tom

Segón tom

Tercer tom

la caiguda sigui més punyenta i dolorosa. L'optimisme és fortaleza, és esperança i és la victòria.

Volguem ésser optimistes.

Hi han a l'entorn d'aquest afer altres noves que encara no són definitives però que avencem a títol de curiositat, com diria un gacetiller de la *diaria*. Sembla que la primera actriu serà la senyora Nicolau. Sembla que el *metteur en scène* serà En Moraguetes, que ha encarregat un cartell catalaníssim an En Nestor; sembla que a la primera lectura de l'obra d'En Guimerà, lectura que devindrà històrica, hi assistiren, ademés de l'Alarma que ha de pintar el decorat, d'En Torrella i d'En Jaume Borrás, En Vilaró, En Rigol i En Moraguetes...

Avui és dia d'optimisme. Fem com En Giral i acabem amb aquestes paraules plenes de sentit amb que ell acaba.

Volguem ésser optimistes!

FARFARELLO

—Magnífic concert el de l'«Orfeó Català», dedicat el darrer dissabte als seus socis protectors. Abundaven en el programa, que era nodrid a no poguer més i escullidíssim, les cançons populars catalanes.

Tant les composicions com els executants foren premiats amb llarguíssims aplaudiments i el mestre Millet se vegé obligat a saludar al selecte auditori infinitat de vegades.

—A la «Sala Mozart» s'hi donà, el diumenge a la nit, l'anunciat concert a càrreg del notable Trio Soler. Formaven el programa tres composicions grosses plenes de dificultats que sapigueren vèncer amb admirable mestria els intèrprets donya Rosa Barella (piano), Enric Roig (violí) i M. Ignasi Soler (violoncel). Interpretaren molt acuradament dues primeres audicions, un hermós *Concert* de Couperin i un deliciós Trio (op 32) de Arensky; aquest darrer, sobre tot, entusiasma a la concurrència tant per la gracia i el mèrit intrínsec de la composició, com per l'exquisida manera de matitzar-lo els executants. Tota la segona part l'omplia el *Gran Trio* de Beethoven, que fou expressat amb la deguda magestat, i que, particularment al finalitzar els dos últims temps, valgué a tots, concertistes i professor senyor Soler, merescuts i sorollosos aplaudiments.

—En el «Ateneu Obrer del districte II» hi tingué lloc la funció en honor del estudiós director d'escena En Salvador

Farrarons, havent escollit l'obra en cinc actes *Càlzer d'amar-gor*, adaptació feta per l'Emili Graells Castells. La nombrosa concurrència que omplenava com poques vegades se veu aquest vell «Teatre Olimpo», ovacionà al beneficiat que dibuixà el paper amb sentiment, com s'aplaudí a tots els discrets aficionats, essent cridat als finals d'acte quart i quint el arrenjador per la seva acurada tasca. Els felicitem a tots.

El cas Garchitorena està preocupant les nostres penyes futbolístiques. I és el cas que encara no se sab com se resoldrà aquest, diguem-ne *paorós* conflicte.

Afigurin-se que En Garchi, un xicot *filipino* juga en el primer equip del *F. C. Barcelona*, i els de l'*Español* per mor de la seva derrota denuncien que aquest xicot no és espanyol sinó ianqui. Conflicte al *canto*.

Els barcelonins diuen—i amb raó—que podien haver-los avisat abans i que si la Federació va admetre's-hi aquest jugador, creient, com ells, que era espanyol, no és ara hora de retallà's-hi els punts del Campionat, perquè les Filipines varen passar a poder dels *United States of America*, fa uns quants anys.

En resum, que no hi ha déu que ho entengui, i que'l Comité de la Federació per a no comprometre's i per a no fertr susceptibilitats, ho sotmetrà a pública assemblea. I aquí tenen com una cosa tan senzilla de resoldre, pren caràcters de greu conflicte en el que hi ha que sotmetre-ho al plebiscit del *pueblo soberano*.

I tan fàcil que haguera sigut resoldre aixó: Que En Garchi és espanyol encara que no es digui Juan—com aquell de la Meller,—doncs que continui jogant tan fresc. Que resulta ianqui, doncs se li prohibeix al *Barcelona* que el tregui més al

sol, i en paus. Ni es prenen punts ni es fa tota aquesta enderga de trasbalsament de campionat que a res conduiria.

Perquè en darrer terme a qui es deuria acusar és al Comitè de la Federació perquè no fa ensenyar la fe de baptisme o bé el certificat de l'alcalde de barri que acrediti de ciutadà espanyol a tot jugador que vulgui ensenyar llurs habilitats per aquests camps.

Ens sembla que'ns hem explicat, oi? Doncs passem a un altre capítol.

L'*España* va guanyar a l'*Español* diumenge passat per dos a zero, a pesar del domini i molt millor joc d'aquest darrer. El *Barcelona* va guanyar al *Uni* per 4 a 3 després d'un partit bastant divertit, tan divertit, que si es descuiden gaire els barcelonins, tot rient, rient, perden. Molt ull, nois, o sinó semblarà una *guasa*!

Insistint sobre el partit *España-Español* hem de dir que'ls dos *goals* foren fets un d'ells d'un *penalty* i l'altre d'una pifia d'un jugador espanyolista. De manera que guanyar per tant poca cosa, en el seu propi camp, a un equip com el que presentaven els blanc-blaus sense En Kinqué ni En Mallorquí,

ens sembla molt poca cosa per a els futurs campions de Catalunya. Oh! I tinguin en compte que un *penalty* que tiraren els del *Español* encara el tiraren fòra!

Convé que aquests nois del Club vermell s'animin, o sinó, adéu Campionat d'Espanya! Si hi van, que encara podrien canviar les coses...

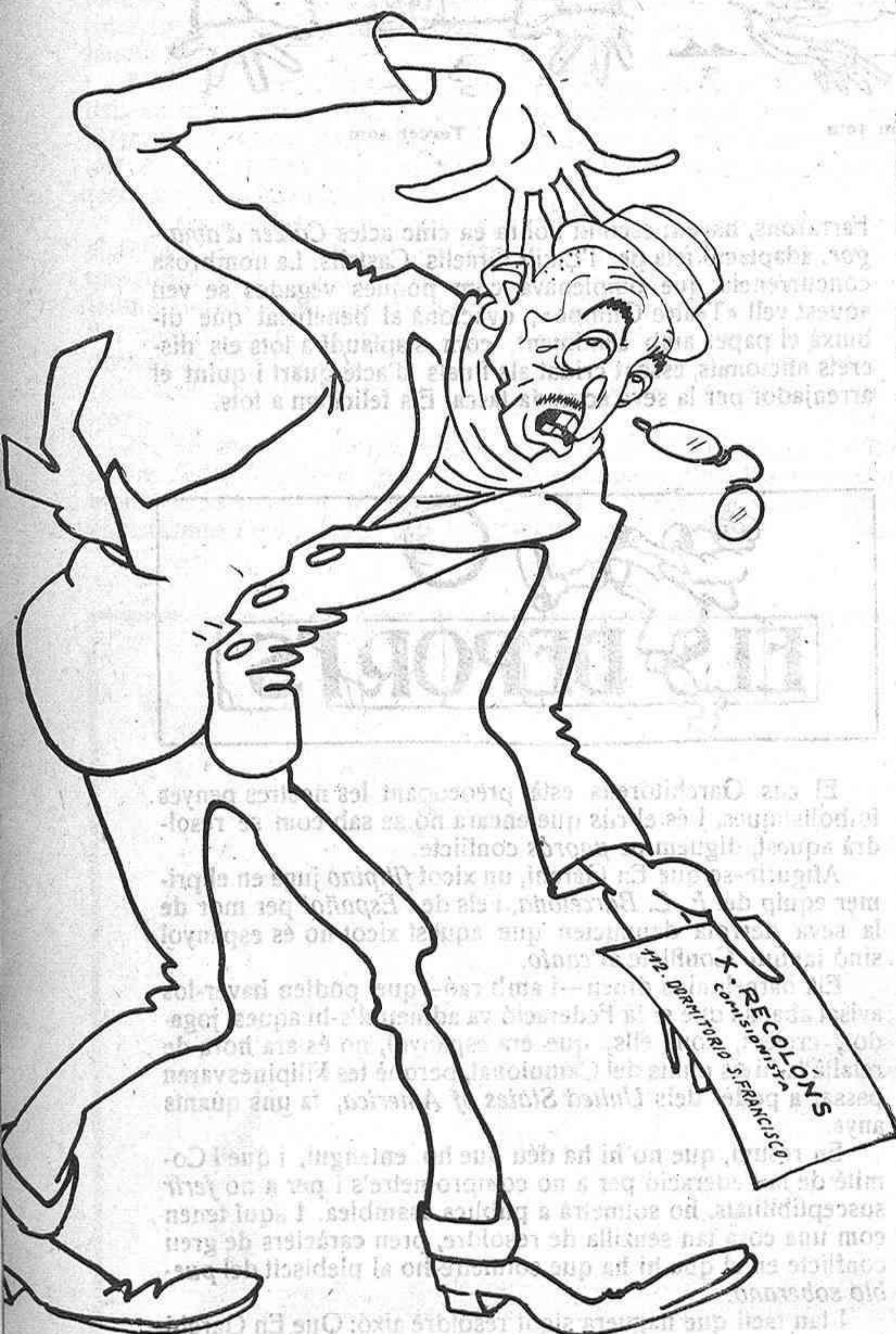
Res més hauríem de dir sobre la setmana deportiva, sinó que la secció de esports del Centre de Dependents, a continuació del de rem, prepara els campionats de Catalunya de pedestrisme, natació i *cross-country* (cosa molt digna de lloança i encoratjament); però sabem que les nostres apreciacions de l'altre dia sobre alguns bogadors *encara* campions d'Espanya, han molestat an alguns d'ells i a altres que, sense ésser bogadors, són amics dels bogadors.

En qüestions d'esport hem seguit sempre una norma de conducta lo més equànim possible, i si una vegada hem alabat a uns perquè ho han fet bé, és molt natural que quan ho fan malament els critiquem i alabem als qui ho facin millor que ells. Que això els cou? No sabem què dir-los-hi. La culpa no és nostra sinó d'ells perquè no ho fan millor.

Que ja és sabut que qui en qüestions esportives no està en deguda *forma*, la seva obligació és retirar-se i deixar pas als novells que venen més forts i més plens d'entusiasme.

I prou d'aquest color, que ja és massa gastat.

HIP

—Malviatge!... Ara fa un mes que'm valg fer fer aquestes targetes, i té, ja no'm serveixen. L'Ajuntament sempre va contra els veïns.

Dissabte vinent es celebrarà, en el nou restaurant «Refectorium», el banquet que, en honor d'En Angel Samblancat, organitzen uns quants escriptors barcelonins.

A l'esmentat banquet se li vol restar tota significança política, oferint-se únicament a l'home de lletres, plè d'una pura i brava energia.

Per a aconseguir-ho, se procurarà que a l'àpet hi concorrin sols periodistes, escriptors i alguns amics íntims de l'homenatjat.

En les Redaccions de *La Lucha*, *El Diluvio*, *La Campana de Gracia* i L'ESQUELLA DE LA TORRATXA s'admeten les adhesions i es despaxen els «tickets».

Ja tenim Governador nou.

Sabem que's diu Josep Morote i que és germà del difunt don Lluís.

Si els testos se semblen a les olles, ja podem anar una mica bé.

¿Què passa?

El cònsol de Grecia ha conferenciat amb el Governador civil.

No passa res.

Ha sigut una visita de compliment per a donar-se mutuament el pésam.

Grecia... Espanya... Minces nacions neutrals que uneix la la fatalitat.

Amb unes lletres grosses, molt grosses, lluminoses i llam-pantes, ho hem vist escrit una pila de nits: «Xirgu.—Alma torturada».

Ja estan venjats els intransigents del «Teatre Català»!!

An En Rodrigo Soriano, els equilibris germanòfils d'*España Nueva* li estan costant greus disgustos.

Per què s'embolica, home? No sab que val més anar sol que mal acompanyat?

Per als tres primers dissabtes de febrer ja s'anuncien els balls del «Teatro Español» que, com tothom sab, organitza amb molt acert En Vidal. També anuncia el quart ball per al dimarts dia 20 de febrer.

Tots ells, per lo que hem llegit en el programa, prometen ésser un èxit. Nosaltres aixís ho desitgem i prometem no faltar-hi.

L'altre dijous la Banda Municipal va dedicar un concert als presos de la Celular.

Entre altres peces els hi va tocar la Obertura del *Rienzi*.

Ojo, senyor Ródenas!

Miri que això de donar «obertures» als presos és quelcom perillós.

A Madrid han tingut de suspendre's durant vuit dies les tasques de l'Audiencia, per l'estat ruïnós del edifici.

Només mancava això!

A Espanya, ja fins la justícia menaça ruïna!

Ens anem civilitzant...

Hi ha el projecte d'instal·lar en les diferents barriades de Barcelona, cases de banys barates, on per l'ínfima quantitat de 20 cèntims donaràn bany, roba i sabó.

Molt bé, ja era hora de que els pobres poguessin rentar-se el cos.

Roba, sabó, banyera... Però, i l'aigua?... Ja s'hi han pensat bé amb l'aigua? Perquè és possible que ho donguin tot menys la primera materia.

I això si que seria l'àliga de Mataró!

Barcelona val a badar.

Aquell ganapia que's passejava amunt i avall dels nostres passeigs anunciant mil coses i disfregat de mil maneres, ara fa muecas i gestes mecànics en un balconet de la Rambla del Mig.

I lo més trist és que, per a contemplar-lo, cada vespre s'estaciona una gran gentada al mig de la Rambla dificultant el pas dels transeunts que tenen perfecte dret a anar depressa.

Que s'hi atuessin les dones, per veure aquell troç de carn, encara!... Però els homes?... Ai, uxl...

A la serie de conferencies germanòfiles, de ciencia alemanya i de ciencia *universitaria* espanyola, que han organitzat els nostres congres germanòfils, En Manel de Montoliu l'anomena *fraternidad intelectual*.

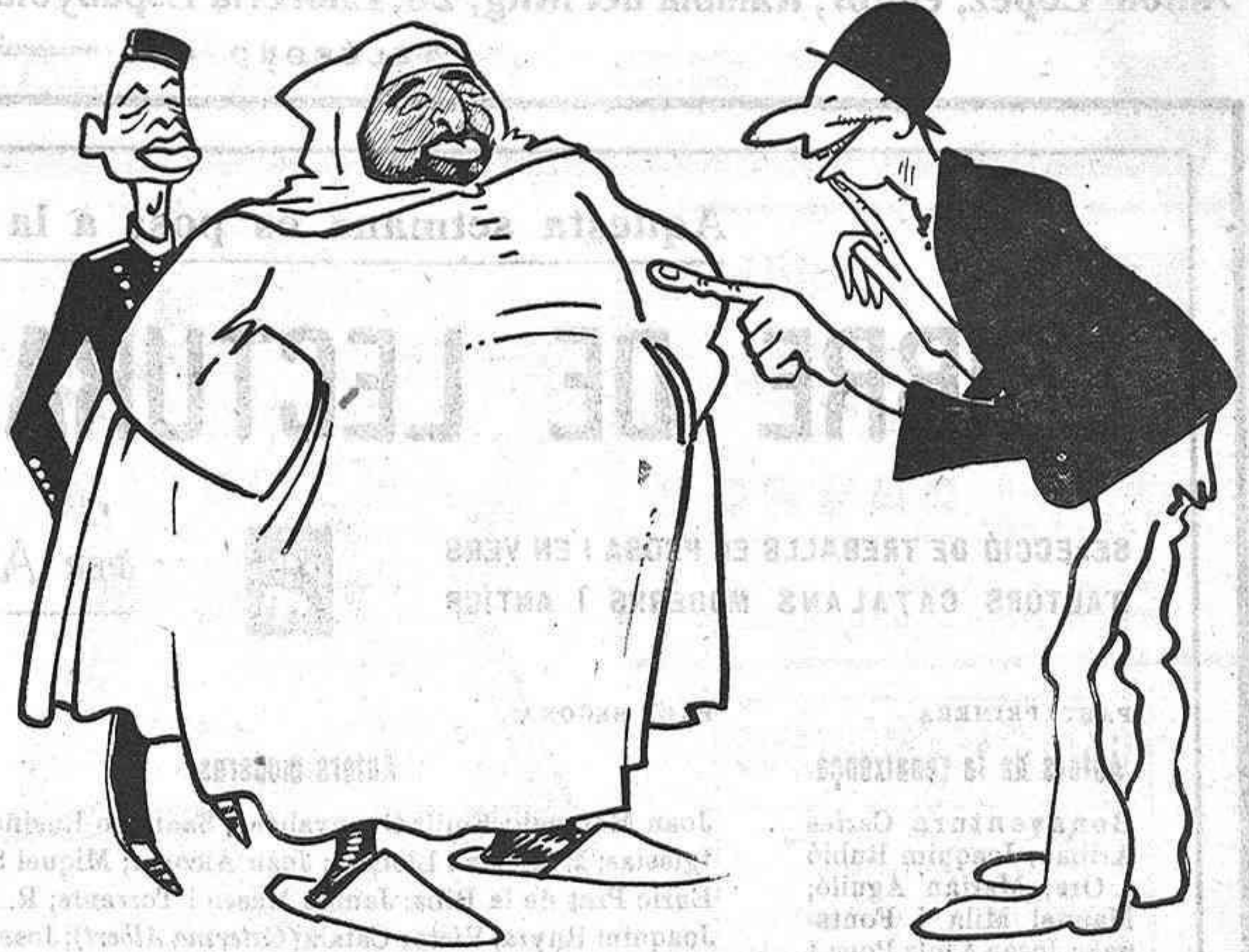
Fraternidad... potser sí. Però... *intelectual*... vaja, home, vaja!

Encara no és tot podrit, a Dinamarca.

Diuen que l'Alcalde de Madrid ha obligat a tots els regidors a retornar els *pases* del tramvia, amb l'intent de que així pugui l'Ajuntament obrar, quan convingui, contra la Companyia sense coaccions de cap mena.

L'esvalot que s'armaria aquí, el dia que an En^oRius i Rius se li acudís aquesta idea!...

Pobre Manelet, se quedaria ben sol; no tindria altre remei que dimitir.

—Ah, no és vós?... Com que diu que han fet governador civil de Barcelona a un Morote...

CALENDARIS REBUTS:

De la casa «Butsems i Companyia» (Construccions hidràuliques i ornamentació d'edificis), un originalíssim almanac de fulla setmanal, adherit a un bloc de marbre artificial; molt artístic i de molt bon gust.

I de la casa editorial «Lluís Gili» un exemplar del *Calendari de Catalunya*, de fulla per dia, a gran tamany, magníficament il·lustrat.

Ja m'afeitaràs demà.

En *Max* de *Las Noticias*, el glosador de las paradoxes, demana que en les barberies es canviïn els dependents per dependentes.

Diu que les dones afaitarien amb més finor i més delicadament.

Una pregunta a l'amic *Max*:

¿Se deixaria afeitar per la seva sogra?

«En el Asilo del Parque ha fallecido la albergada Carmen Barrera Mora, de esta ciudad.

Su muerte ha sido producida por el alcoholismo.»

Un bel morir tutta una vita onora

Quina vergonya!... pels homes!

Quina vergonya, que les dones ens hagin d'ensenyar les virtuts civiques.

La frase del dia.

«Desde que Godó es conde, que hace mejor papel.»

Felicitem als que pateixen del ventrell.

En la secció d'anuncis d'*El Diluvio*:

«Caballero desea en casa de señora sola y discreta, habitación que se utilizará mañana y tarde.»

R enoi!.. Dematí i tarde! Aquest sí que ho fa fort.

Serà En Muley Hafid, aqueix *caballero*?...

Antoni López, editor, Rambla del Mig, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

TELÉFONO 4115

Aquesta setmana es posa a la venda

LLIBRE DE LECTURA ESCOLAR

SELECCIÓ DE TREBALLS EN PROSA I EN VERS
D'AUTORS CATALANS MODERNS I ANTICS

PER A. ROVIRA I VIRGILI

PART PRIMERA

Autors de la renaixença

Bonaventura Carles Aribau; Joaquim Rubió i Ors; Marià Aguiló; Manuel Milà i Fontanals; Josep Lluís Pons i Gallarza; Adolf Blanch; Francesc P. Briz; Vicens W. Querol; Teodor Llorente; Valentí Almirall; Angel Guimerà; Josep Torras i Bages; J. Pin i Soler; Apel·les Mestres; Jacint Verdaguer.

PART SEGONA

Autors moderns

Joan Maragall; Emili Guanyabéns; Santiago Rusiñol; Ignasi Iglesias; M. Costa i Llobera; Joan Alcover; Miquel S. Oliver; Enric Prat de la Riba; Jaume Massó i Torrents; R. Casellas; Joaquim Ruyra; Víctor Català (*Caterina Albert*); Josep Pijoan; Antoni Rubió i Lluch; Pompeu Fabra; Lluís Via; Magí Morera i Galicia; Maria Antonia Salvà; Gabriel Alomar; Jaume Bofill i Mates; Llorenç Riber; Josep Carner; Ramón Reventós; Joan Puig i Ferrer; M. Duràn i Tortajada; Daniel Martínez Ferrando; Josep M.ª López-Picó; Josep S. Pons; Pau Berga; Miquel Ferrà; Alexandre Plana; Carles Soldevila; Josep M.ª Segarra; Joaquim Folguera; Clementina Arderiu.

PART TERCERA

Autors antics

Faules d'Isop; Jaume Roig; Ausias March; Johanot Martorell; Bernat Metge; Francesc Eximènic; Ramón Muntaner; Ramón Llull; Jaume I. :: :: ::

Glossari de mots i girs incorrectes; Glossari de mots del català antic.

Un tom 8.ª enquadernat amb tela: pessetes 3

Obra nova

SANTIAGO RUSIÑOL

La "Niña Gorda"

NOVELA

UN TOM 8.ª, IMPRÉS SOBRE MAGNÍFIC
PAPER DE FIL MARCA «GUARRO»

PESETES 4

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del GirPostal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés, un ral per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

ARTRITISMO · REUMA · GOTA PIPERAZINA D.^R. GRAU

El mejor disolvente de los uratos
Asepsia de las vías urinarias
Oálculos nefríticos
Reuma articular
Nefritis
Tifus
Gota

UROMETINA

LAMBIOTTE HERMANOS
Sinónimos: Urotropina - Hexametileno tetramina - Formina
PÍDASE folleto explicativo. Muestras a los Señores médicos
Agto. gen.: S. NAVARRO
Rambla del Centro, 8 y 10 - Barcelona

PÍDASE EN TODAS PARTES

LICOR BREA MÚNERA

CONTRA
-CATARROS
-TOSES-BRONQUITIS
-EXPECTORACIONES
-ASMA Y DEMAS AFECCIONES DEL
-APARATO RESPIRATORIO

LABORATORIO MÚNERA
CASA FUNDADA EN 1875
BARCELONA

CAÇADORS !

Les millors espadenyes més ben construïdes, sòlides i còmodes, per a caça, camp i tennis, són les que fabrica la casa

BORNAS Hospital, 24, ent. BARCELONA

Vendes al engròs i a la menuda
EXPEDICIONS A PROVINCIAS

Droguería Sant Jordi

PERFUMERÍA :: COMESTIBLES
:: PRODUCTES QUÍMICS ::

Carrer del Call, 7 :: Teléf. 3907
BARCELONA

GUILLERMO PATTBERG

Importador de Maquinaria de toda clase, Hierro, etc. :: Fabricante de Guarniciones para Gardas

Teléfono 634 - Direc. tel.: Pattberg Cortes, 649, ent.º BARCELONA

Instituto Electroterapéutico

Ronda Universidad, 20, pral.
(junto a la Plaza de Cataluña)
TELÉFONO 4210

DIRECTOR: DR. J. MESTRE SANCHO

Las diferentes instalaciones con que cuenta este Instituto, contienen todos cuantos aparatos existen en los grandes sanatorios europeos, más algunos otros que única y exclusivamente posee este Instituto, por haber sido inventados y patentados por su Director. Gracias a ellos y a la técnica especial que empleamos para su aplicación, cada día es mayor el éxito obtenido en la curación de los diferentes estados patológicos, por crónicos y rebeldes que ellos sean

APLICACIÓN DE CORRIENTES

para el tratamiento de: BRONQUITIS aguda y crónica, ASMA, TUBERCULOSIS, PARÁLISIS, APOPLEGÍA, CIÁTICA, NEURALGIAS, JAQUECA, HISTERISMO, EPILEPSIA, NEURASTENIA, ARTERIO-CLOROSIS, HIPERTENSIÓN, ULCERAS, VARIOSAS, DISPEPSIA, DILATACIÓN de ESTÓMAGO, ESTREÑIMIENTO, HEMORROIDES, REUMATISMO, agudo y crónico, GOTA, DIABETES, ESCROFULISMO, ANEMIA, ENFERMEDADES de la PIEL y GÉNITO URINARIAS, etc., etc.

NUEVO TRATAMIENTO PREVENTIVO Y CURATIVO DE LA TUBERCULOSIS

APARATO PARA LA RADIOGRAFÍA INSTANTÁNEA

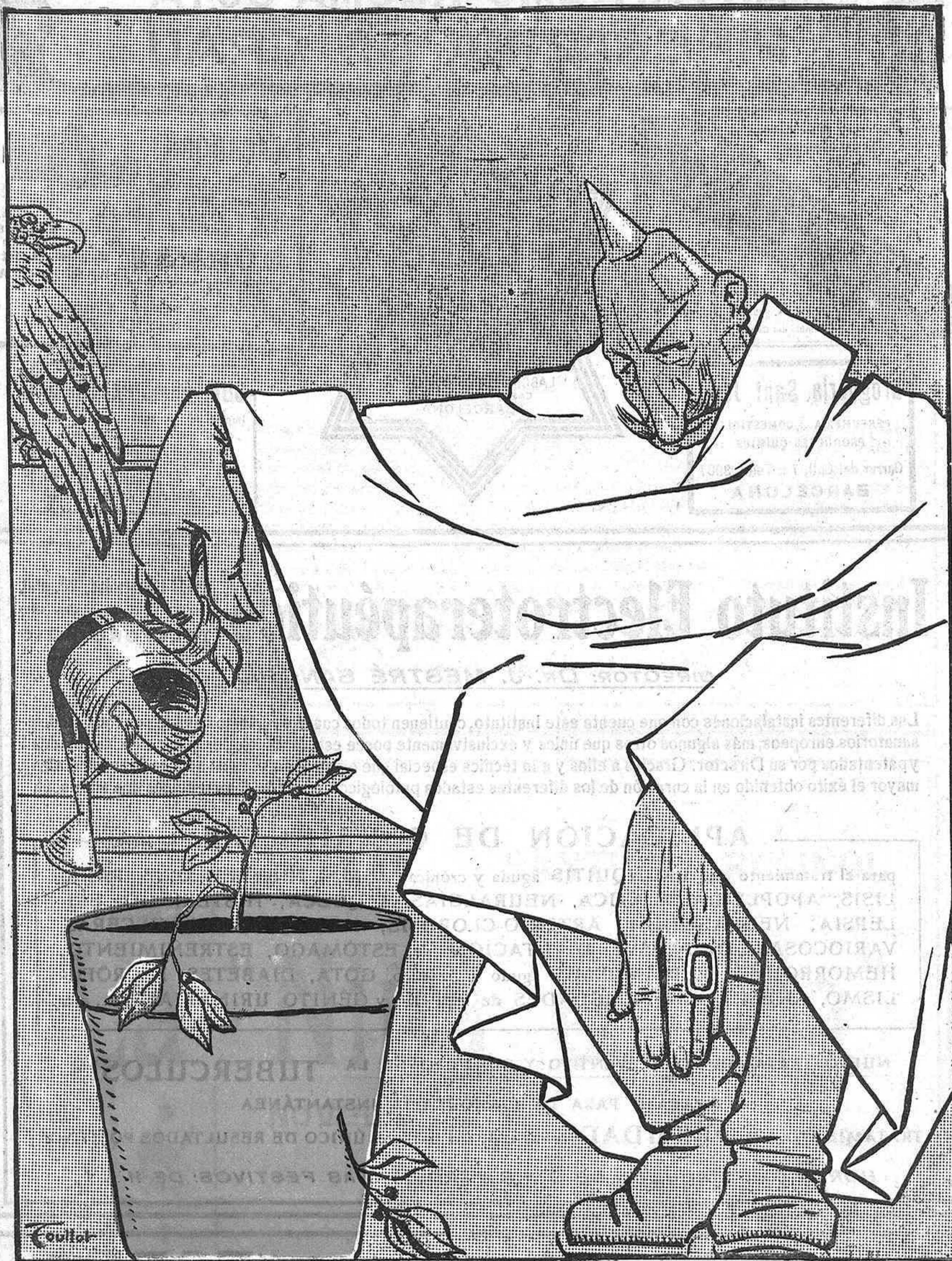
TRATAMIENTO de la OBESIDAD, especial de este Instituto, ÚNICO DE RESULTADOS POSITIVOS

HORAS DE CONSULTA: DE 3 A 8 TARDE • DÍAS FESTIVOS: DE 11 A 1

Agua oxigenada neutra "FORET"

ANTISEPSIA, HIGIENE, DESINFECCIÓN :: DENTRÍFIC ÚNIC VERITAT

REBUTGEU LES IMITACIONS DE L'AMPOLLA I LES QUE NO TINGUIN EL PRECINTE DE GARANTÍA

EL LLORER DE LA VICTORIA

Ell (molt trist).—No sé pas què'n sortirà d'aquest esqueix...

La Cacatúa imperial (apart).—Jo sí que ho sé. Una fulleta pel flicandó que faràn amb els meus òssos!..